

Overhalla kommune

- positiv, frisk og framsynt

Kommuneplan 2007 - 2019

Vedtatt av kommunestyret 12.06.2007, sak 23/07

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. Om Overhalla i dag	3
2.1. Natur og land	3
2.2. Folketall og flyttinger	4
2.3. Næringer og sysselsetting	4
2.4. Regionalt samarbeid	4
2.4.1. Mål og planer for MNR-ordningene	5
2.5. Miljøpolitikk	5
2.5.1. Miljøpolitiske retningslinjer	5
2.6. Styrker, svakheter, muligheter og trusler	6
3. Visjon, hovedmål og delmål	7
3.1. Visjon for Overhalla kommune	7
3.2. Hovedmål og delmål	8

1. Innledning

Kommuneplanen skal i følge Plan- og bygningsloven samordne den fysiske, økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling innenfor sine områder. Planen skal omfatte mål for utviklingen av kommunen, retningslinjer for sektorenes planlegging og en arealdel for forvaltning av arealer og andre naturressurser.

Kommuneplanen legger sentrale føringer for den langsiktige (12-årsperspektiv) utviklingen av Overhalla-samfunnet generelt, og Overhalla kommune som tjenesteyter og samfunnsaktør spesielt.

Planforslaget er et resultat av en lang prosess med mange bidragsytere. Kommunestyret og de enkelte tjenesteenhetene har denne gang i størst grad vært involvert i utarbeidelsen av målstrukturen i samfunnsdelen. En har forsøkt å gjennomføre en noe forenklet planprosess i forhold til forrige gang.

Det har vært et ønske å få til en kortere og mer håndterbar kommuneplan (samfunnsdelen) enn tidligere kommuneplaner, samtidig som en har et mål om å få til en bedre oppfølging av de mål og føringer som kommuneplanen fastsetter. Utarbeidelsen av kommuneplanen må derfor sees i sammenheng med at kommunen er i ferd med å innføre bruk av balansert målstyring som styringssystem.

I denne kommuneplanen fokuseres det på 4 områder som er de viktigste områdene for kommunens virksomhet. Det er Lokalsamfunn, Brukere, Medarbeidere og Økonomi. Under disse fokusområdene er det til sammen 8 hovedmål (fra 1 til 4 hovedmål pr fokusområde). Under hvert hovedmål er det listet opp fra 2 til 5 delmål. Utformingen av kommuneplanen er basert på at disse hoved- og delmålene skal detaljeres i handlingsprogram/økonomiplan og virksomhetsplaner. Oppnådde resultater skal følges opp kontinuerlig ved utarbeiding og bruk av bl.a. indikatorer i styringskort (del av balansert målstyring) for kommunen og de enkelte enheter.

Kommunestyret vedtok etter 2. gangs behandling og sluttbehandling kommuneplanens samfunnsdel og arealdel i sak 23/07 den 12. juni 2007.

2. Om Overhalla i dag

2.1. Natur og land

Overhalla har et frodig og høgproduktivt jordbruks- og kulturlandskap, store skogområder på god bonitet og spennende friluftsområder. Namsen er livsnerven gjennom det hele. Dette gir grunnlaget for et rikt landbruk, og for avkobling og høsting i friluftsliv, jakt og fiske. Slik har det vært i uminnelige tider, rike kulturminner vitner om det. Naturen er tilnærmet fri for forurensning forårsaket av langtransporterte luftforurensninger, og lokale aktiviteter og potensielle forurensningskilder har ikke medført skader på naturmiljøet.

2.2. Folketall og flyttinger

Mens Overhalla hadde et relativt stabilt folketall på vel 3.700 innbyggere gjennom 1990-tallet, har det fra 1998 gradvis gått nedover til i underkant av 3.500 innbyggere. Fra 2005 har det imidlertid igjen vært en positiv utvikling.

Folketallsutviklingen i grunnkretsene viser at det fra 1999 til 2007 har vært en nedgang på Skage (-65 personer) og i Skogmo-/Flasnes-området (-68 personer, eller 13,5 %), mens det har vært stabilt i Ranemsområdet og Øysletta.

Vi kan antakelig rekne med at omkring halvparten av den arbeidsføre befolkning i Overhalla ikke er født i kommunen. Lokal identitet er ikke lenger bare medfødt, innflyttingen utfordrer bygdesamfunnet sin evne til å bygge sosialt og kulturelt fellesskap i et mangfold av bofaste og tilflyttere.

2.3. Næringer og sysselsetting

Overhalla er har en sterk landbruksnæring med robuste bruk, selve bærebjelken i bygda. Overhalla har utviklet en som foredlingsindustri på grunnlag av råvarene fra primærnæringene og på grunnlag av bioteknologisk kompetanse som står i naturlig sammenheng med jordbruket. Overhalla har en betydelig industrisektor og verdiskapingsgraden er høyere en gjennomsnittet for tilsvarende kommuner. Dessuten er Overhalla kommune sammen med nabokommunene en del av et regionalt arbeidsmarked, som har stor betydning for sysselsettingen i kommunen.

I Nord-Trøndelag i 2004 hadde Overhalla den største prosentvise veksten i antall arbeidsplasser.

2.4. Regionalt samarbeid

Samarbeidet mellom kommunene i Midtre Namdal Region (MNR), dvs. Overhalla, Namsos, Namdalseid, Fosnes, Flatanger, skjøt fart fra 2002/2003, med etablering av flere fellesordninger fra 2004, herunder felles enheter innen:

- Miljø-/landbruk (*)
- Næringsutvikling (*)
- Barnevern
- Skatteoppkrever
- Kommuneoverlege
- Legevakt

*) Med unntak av Flatanger kommune.

I tillegg til disse formelt etablerte samarbeidsordninger, har det i samme periode utviklet seg et tett samarbeid innen bl.a. IT-løsninger, oppvekstområdet og helse-/sosialområdet.

En foreløpig evaluering av samarbeidet ble behandlet av kommunestyrene i 2006. Evalueringen viste i hovedsak at kommunene var godt fornøyd med de oppnådde resultatene, men at det er et behov for å forbedre de politiske og administrative

styringsløsningene. Justeringer av samarbeidsmodellen gjøres i 2007. Nye samarbeidsområder er under vurdering.

Overhalla kommune ønsker å være en aktiv deltaker som bidrar til å videreutvikle MNR-samarbeidet.

2.4.1. Mål og planer for MNR-ordningene

For flere av fellesordningene i MNR er det utarbeidet og vedtatt av deltakerkommunene overordnede planer for virksomhetene. Dette gjelder spesielt *Miljø- og landbruksforvaltningen* og *Utviklingskontoret*, som i 2006 fikk vedtatt hver sin strategiske plan etter en omfattende prosess og høringsrunde.

Disse to planene angir dermed kommunestyrenes mål og retningslinjer for de nevnte områdene, og betraktes som kommunedelplaner for Overhalla kommune.

Ved neste revidering av disse planene bør kommunedelplanstatusen omtales spesielt.

2.5. Miljøpolitikk

Overhalla kommune tar i løpet av 2007 sikte på å bli miljøsertifisert i hht. ISO-standard 14001. Miljøsertifiseringen tar utgangspunkt i miljøpolitikken i kommuneplanen, dvs. både de miljøpolitiske retningslinjer som gis i dette kapittel og de miljømål som inngår i kommunens helhetlige målstruktur.

2.5.1. Miljøpolitiske retningslinjer

Miljøpolitikken skal bidra til å sikre livskvalitet og livsgrunnlag.

Miljøvern skal ligge til grunn for all virksomhet i kommunen.

Kommunens miljøpolitikk skal bidra til en kontinuerlig forbedring i forhold til miljøpåvirkning.

Gjennom økt miljøforståelse og medvirkning skal innbyggerne i Overhalla selv ta et større miljøansvar.

- Kommunen skal tilfredsstillе lovbestemte og andre selvpålagte krav som er knyttet til miljøpåvirkninger.
- Kommunen har som mål å overta et større forvaltningsansvar innenfor forurensningsloven, naturvernloven og lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.
- Gjennom kommunens virksomhet, planer og vedtak skal forurensning forebygges.

- Overhalla kommune ønsker å være en foregangskommune innen bruk og utvikling av alternative energikilder.

2.6. Styrker, svakheter, muligheter og trusler

Kommunestyret gjennomførte 28.06.2006 en analyse av Overhallas styrker, svakheter, muligheter og trusler (SWOT). Følgende fremkom:

Styrker:

- Sterkt næringsliv (industri, landbruk/turisme m.v.)
- Gode offentlige tjenester med god kompetanse, spes. helse/eldreomsorg
- Gode oppvekstvilkår
- Samhold, lojalitet og identitet
- Naturen/naturressursene
- God infrastruktur

Muligheter:

- Videreutvikle industrien
- Naturbasert nærings-/ reiselivsutv.
- Utvikle tilbudet til turister – mye å tilby
- Et mer allsidig næringsliv
- Landbruket med attåtnæringer
- Stimulere til bosetting, markedsføre verdien av det å bo landlig
- Endret bosettingsmønster
- Gjøre det lettere å være annerledes, mindre jantelov
- Styrke samholdet på tvers av grender og næringer
- Videreutv./oppreth. høy kvalitet off. tj.

Svakheter:

- Turisme – lite tilbud utenom laksefiske
- Ensidig arbeidsmarked for ungdom
- Trang kommuneøkonomi
- Grendestrider, ikke godt nok samarb.
- Janteloven
- Botilbud ikke tilpasset etterspørsel
- Veier og kollektivtilbud
- Fraflytting (også fra grender til sentrum)

Trusler:

- Rammebetingelser landbruket (WTO, landbruksoppgjør, rovdyr/rovdyrpolitikk)
- Laksesykdom i Namsen, restriksjoner jakt og fiske
- Snevert, lite arbeidsmarked
- Konkurser store arbeidsplasser
- Fortsatt negativ befolkningsutvikling
- Kommunestruktur, sentralisering, urbanisering
- Red. off. tilbud pga trang kommuneøkonomi
- Janteloven, mangel på samarbeid

3. Visjon, hovedmål og delmål

3.1. Visjon for Overhalla kommune

En visjon er en rettesnor og et ønsket fremtidsbilde, noe vi strekker oss etter. Visjonen er et bilde på hvordan vi ønsker å bli oppfattet, hvilket *omdømme* vi vil ha. Dette gjelder både for kommunen samlet sett og for hver enkelt medarbeider.

Visjonen legger føringer for hvordan vi skal opptre og viktige verdier vi skal ha fokus på, og skal slik sett både være forståelig, kunne huskes og ikke minst - brukes daglig. Visjonen er derfor kortfattet.

Visjonen gir et komprimert uttrykk for sentrale verdier som ligger innbakt i hoved- og delmålene. Hoved- og delmålene støtter dermed opp under visjonen - og omvendt.

Overhalla kommunes visjon er:

positiv, frisk og framsynt

Denne visjonen kan blant annet forstås slik og gi følgende konsekvenser (ikke uttømmende):

Positiv – slik skal vi møte omverdenen og våre medmennesker. Vi er imøtekommende, en god medspiller, løsningsfokuset...

Frisk – vi skal stå for sunn livsstil, fysisk aktivitet og trivselsskapende tiltak, høy miljøbevissthet og være en aktiv samfunnsaktør som bidrar til å skape begeistring...

Framsynt – vi skal ha fokus på å utvikle oss, våre tjenester og lokalsamfunnet slik at vi møter framtida på en god måte...

3.2. Hovedmål og delmål

Hoved- og delmålene er fordelt på de fire fokusområdene kommunen har valgt, Lokalsamfunn, Brukere, Medarbeidere og Økonomi.

	Hovedmål	Delmål
Lokalsamfunn	1. Overhalla preges av etableringslyst og spennende arbeidsplasser hvor samarbeid og utvikling vektlegges.	1.1. Kommunen er en god tilrettelegger og utviklingspartner for bedrifter, etablerere, lag og organisasjoner og enkeltpersoner i lokalmiljøet.
		1.2. Overhalla har en infrastruktur og arealer som legger godt til rette for næringsutvikling og bosetting.
	2. I Overhalla skaper man stadig begeistring, tilhørighet og mangfold.	2.1. Det skapes verdifulle opplevelser for både lokalbefolkning og tilreisende.
		2.2. Innbyggerne har kunnskap om og er stolte av Overhallas historie.
		2.3. Kommunen er en sentral informasjonsformidler og kontaktskaper mellom ulike aktører i Overhalla-samfunnet.
		2.4. Overhalla er et romslig og inkluderende samfunn.
	3. Flotte naturressurser og nærmiljø utnyttes med høy miljøbevissthet.	3.1. Innbyggerne har god kunnskap om og glede av naturen gjennom aktiv bruk og god tilgjengelighet.
		3.2. Naturressursene gir grunnlag for betydelig sysselsetting og verdiskaping.
		3.3. Inngrepssfrie områder og naturens produksjonsevne og artsrikdom bevares for framtiden.
		3.4. I Overhalla skapes det lite avfall og avfallet utnyttes som ressurs.
		3.5. I Overhalla er det lavt energiforbruk og høy grad av fornybare energikilder.
	4. Overhallingene preges av god folkehelse.	4.1. I Overhalla er det stor grad av fysisk aktivitet i alle aldersgrupper.
		4.2. Overhallingene har et sunt kosthold og en sunn livsstil.

		4.3.Overhallingene har gode sosiale nettverk og møteplasser.
Brukere	5. Barn og unge er glade for å få utvikle seg i Overhalla.	5.1. Barn og unge får gode opplevelser gjennom et bredt kultur- og aktivitetstilbud.
		5.2. Barn og unge har lærelyst og utvikler sine evner og talenter i et variert og stimulerende læringsmiljø.
		5.3. Barn og unge opplever å få påvirke sin egen lærings situasjon og foretar bevisste verdi- og veivalg.
		5.4. Alle barn og unge føler seg betydningsfulle i en trygg, inkluderende og mobbefri hverdag.
	6. Godt fornøyde brukere av kommunale tjenester.	6.1. Brukerne opplever kommunen som en imøtekommende og løsningsfokusert medspiller.
		6.2. Innbyggerne er godt informert om tilbud og rettigheter.
6.3. Kommunens tjenestetilbud har god tilgjengelighet, tilpasning og kvalitet i forhold til brukernes behov.		
Medarbeidere	7. Kommunen har kompetente medarbeidere som har arbeidsglede og utviklingslyst.	7.1. Ansatte møter hverandre og brukerne med godt humør, respekt og løsningsfokus, og spiller hverandre gode.
		7.2. Ansatte får bruke og utvikle sine evner og talenter.
		7.3. Ansatte opplever å ha medinnflytelse og medansvar for å utvikle egen arbeidssituasjon og kompetanse.
		7.4. Ansatte utviser en høy etisk standard og er gode forbilder for barn og unge.
Økonomi	8. Overhalla kommune har god økonomistyring, effektiv ressursbruk og	8.1. Kommunen får mye tjenester ut av tilgjengelige ressurser og har fortløpende kontroll med ressursbruken.

	omstillingsevne.	8.2.Kommunen tar høyde for uventede svingninger i økonomien.
--	------------------	--